

פברואר 2023

תנאי הקבלה ומסלולי הלימודים לתואר שלישי במחלקה לקרימינולוגיה

המחלקה לקרימינולוגיה מקיימת שלושה מסלולי לימודים לתואר השלישי: המסלול הרגיל, המסלול הישיר והמסלול והמשולב. תנאי הקבלה והנהלים המיוחדים לכל מסלול יפורטו להלן. כל המסלולים פתוחים בפני מועמדים בעלי תואר קודם בקרימינולוגיה. תלמידים ללא תואר קודם בקרימינולוגיה, ידונו במסגרת של "מקרים חריגים" (יתוארו בהמשך), ויידרשו ללימודי השלמה כמפורט להלן.

בכל המסלולים רשאים להנחות לדוקטורט אך ורק חברי סגל מדרגת מרצה בכיר ומעלה (מסלול רגיל), מהסגל הקבוע של המחלקה. כל חריגה מכלל זה תהיה לפי שיקול דעת ראש הוועדה המחלקתית ללימודים מתקדמים (להלן: הוועדה). בנוסף לחברי הסגל כאמור לעיל, ניתן יהיה לאשר מנחה נוסף שיקיים אחד מהתנאים הבאים: גמלאי¹ המחלקה שהיה חבר סגל מדרגת מרצה בכיר ומעלה בעת פרישתו; חבר סגל קבוע מדרגת מרצה ומעלה מהמחלקה לקרימינולוגיה או ממחלקה אחרת באוניברסיטת בר-אילן או מאוניברסיטה אחרת בארץ; גמלאי של מחלקה אחרת (או אוניברסיטה אחרת) שבעת פרישתו היה חבר סגל קבוע מדרגת מרצה בכיר ומעלה. אישור מנחה נוסף שאינו מחברי הסגל הקבוע של המחלקה יהיה בכפוף לאישור הוועדה ובית הספר ללימודים מתקדמים..

המסלול הרגיל ללימודי תואר שלישי

המסלול הרגיל ללימודי התואר השלישי יהיה פתוח בפני תלמידים בעלי תואר שני בקרימינולוגיה מטעם אוניברסיטת בר-אילן או ממוסד מקביל בארץ או בחו"ל המוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה, שממוצע ציוניהם בתואר השני הוא לפחות 86 (או שווה ערך), ואשר כתבו תזה שזכתה גם כן לפחות לציון 86 (או שווה ערך).

מועמדים מתאימים שמעוניינים להירשם ללימודי תואר שלישי יגישו למזכירות את המסמכים הבאים:

1. גיליון ציונים מלא של התואר הראשון והשני בו גם מופיע ציון עבודת התזה;
2. קורות חיים של המועמד;
3. מכתב נלווה מטעם המועמד. המכתב צריך לכלול: נימוק לבקשה להתקבל למסלול, תיאור בקצרה של הנושא המוצע למחקר הדוקטורט, שמות המנחה/ים;
4. מכתב הסכמה ממנחה/ים פוטנציאלי/ים, ובו חוות דעת לגבי התאמתו של המועמד/ת למסלול הרגיל לדוקטורט. מכתב זה יועבר ישירות למזכירות על ידי המנחה ולא באמצעות המועמד;
5. המלצות משני מרצים נוספים שמכירים את יכולתו האקדמית של המועמד/ת. ההמלצות יועברו ע"י הממליצים על גבי "טופס המלצה של מועמדים ללימודי תואר שלישי" (נמצא בלשונית טפסים באתר המחלקה). הטופס יועבר מהממליץ ישירות למזכירות ולא באמצעות המועמד;
6. יתרון: פרסום מדעי, או התנסות מחקרית משמעותית;

¹ לשם הנוחות הניסוח הוא בלשון זכר במסמך זה, אך הכוונה לשני המינים.

הועדה המחלקתית לתארים מתקדמים תדון בתיק המועמד.ת. אם הועדה תשקול את המועמדות בחיוב, המועמד.ת יוכלו לבצע רישום פורמאלי לתואר.

מועמד שמילא אחר כל הדרישות דלעיל והתקבל על-ידי הוועדה למסלול הרגיל יקבל מעמד של "תלמיד שלא מן המניין". עליו למלא אחר הדרישות הבאות במשך השנתיים הראשונות ללימודיו במסלול הרגיל:

1. יעמוד בקשר הדוק עם המנחה בכל הקשור בלימודיו ובהכנת תכנית מחקר. התלמיד ידווח למנחה על התקדמותו ועל הבעיות שהתעוררו בקשר להצעת המחקר;
2. יגיש הצעת מחקר מפורטת לעבודת הדוקטורט לפי הנחיות הועדה לתואר שלישי של האוניברסיטה.

התלמיד יתקבל כתלמיד מן המניין אם מילא אחרי כל הדרישות לעיל, והצעת המחקר והמנחה אושרו על ידי הוועדה לתואר שלישי של האוניברסיטה. על התלמיד יחולו כל החובות החלות על תלמיד לתואר שלישי.

המסלול הישיר לדוקטורט

המסלול הישיר לדוקטורט מתקיים במסגרת התכנית "קרימינולוגיה" לתואר שני של המחלקה לקרימינולוגיה, ומיועד לבוגרים מצטיינים של תואר ראשון בקרימינולוגיה, אשר מעוניינים להמשיך ברצף לקראת לימודי דוקטורט, ואשר המחלקה לקרימינולוגיה רואה בהם מועמדים אפשריים ללימודים לתואר שלישי.

המסלול הישיר לדוקטורט יהיה פתוח בפני מועמד אשר עונה לתנאים הבאים:

1. המקצוע הראשי בלימודי התואר הראשון של המועמד הוא קרימינולוגיה;
2. טרם הלפו שנתיים מאז סיים המועמד את התואר הראשון;
3. ממוצע התואר הראשון הוא 90 ומעלה. ממוצע הלימודים בלימודי הקרימינולוגיה אף הוא 90 ומעלה;
4. מכתב גלווה מטעם המועמד. במכתב ינמק התלמיד את בקשתו להתקבל למסלול הישיר לדוקטורט, יתאר בקצרה את הנושא המוצע למחקר הדוקטורט, ויציין את שמות המנחה/ים;
5. מכתב הסכמה ממנחה פוטנציאלי, ובו חוות דעת לגבי התאמתו של המועמד למסלול ישיר לדוקטורט. מכתב זה יועבר ישירות למזכירות על ידי המנחה ולא באמצעות התלמיד;
6. המלצות משני מרצים נוספים, ובהן התייחסות ספציפית להתאמת המועמד למסלול ישיר לדוקטורט. גם המלצות אלו תועברנה למזכירות באופן ישיר על ידי הממליצים ולא באמצעות התלמיד; ההמלצות יועברו ע"י הממליצים על גבי "טופס המלצה של מועמדים ללימודי תואר שלישי" (נמצא בלשונית טפסים באתר המחלקה);
7. יתרון: פרסום מדעי, או התנסות מחקרית משמעותית;

הועדה המחלקתית לתארים מתקדמים תדון בתיק המועמד.ת. אם הועדה תשקול את המועמדות בחיוב, המועמד.ת יוכלו לבצע רישום פורמאלי לתואר.

מועמד שמילא אחר כל הדרישות דלעיל והתקבל על-ידי הוועדה למסלול הישיר יקבל מעמד של "תלמיד שלא מן המניין". עליו למלא אחר הדרישות הבאות במשך השנתיים הראשונות ללימודיו במסלול הישיר:

1. ישלים את כל חובות השמיעה בתכנית "קרימינולוגיה" של המחלקה לקרימינולוגיה (12 ש"ש), ויכתוב במסגרת זו שתי עבודות סמינריוניות;
2. ישיג בכל לימודיו ממוצע של 90 לפחות;
3. יעמוד בקשר הדוק עם המנחה בכל הקשור בלימודיו ובהכנת תכנית מחקר. התלמיד ידווח למנחה על התקדמותו ועל הבעיות שהתעוררו בקשר להצעת המחקר;
4. יגיש תכנית מחקר מפורטת לעבודת הדוקטורט לפי הנחיות הועדה לתואר שלישי של האוניברסיטה.

המועמד יתקבל כתלמיד מן המניין אם מילא אחרי כל הדרישות לעיל ותכנית המחקר והמנחה אושרו על ידי הוועדה לתואר שלישי של האוניברסיטה. על התלמיד במסלול הישיר יחולו כל החובות החלות על תלמיד לתואר שלישי.

תלמיד שלא ימלא אחר התנאים, לא יורשה להירשם כתלמיד לתואר שלישי, אך יוכל לבקש רשות להמשיך בלימודים לקראת התואר השני במסגרת התוכנית "קרימינולוגיה" או "קרימינולוגיה עיונית" של המחלקה לקרימינולוגיה. אם יתקבל יוכל לבקש הכרה בלימודיו במסגרת המסלול הישיר לדוקטורט, כמילוי חלק מהדרישות לתואר שני.

המסלול המשולב לדוקטורט

האוניברסיטה והמחלקה לקרימינולוגיה מאפשרים לתלמידים מצטיינים להגיש את מועמדותם למסלול המשולב לדוקטורט. תלמיד לתואר שני בתכנית "קרימינולוגיה קלינית" ו"תכנית קרימינולוגיה", המעוניין להגיש מועמדות למסלול זה, יעבור הליך קבלה פנימי של המחלקה בתום שנת הלימודים הראשונה ללימודי התואר השני.

המסלול המשולב יהיה פתוח בפני תלמידים שלגביהם יתקיימו התנאים הבאים:

1. הצטיינות בלימודי תואר ראשון (ממוצע 90 ומעלה);
2. הצטיינות בשנת הלימודים הראשונה לתואר השני (ממוצע 90 ומעלה);
3. המלצה של ראש התכנית;
4. הסכמה והמלצה של מנחה הדוקטורט;
5. בנוסף להצטיינות בלימודים, תילקח בחשבון גם הצלחה בקורסים מתודולוגיים רלוונטיים לשיטת המחקר (איכותנית או כמותית) בה עתיד התלמיד להשתמש במחקר הדוקטורט.

את הבקשה להתקבל למסלול המשולב יגיש התלמיד לראש הוועדה באמצעות מזכירות המחלקה, והיא תכלול את המסמכים הבאים:

1. מכתב נלווה מטעם המועמד. במכתב ינמק המועמד את בקשתו להתקבל למסלול המשולב לדוקטורט, יתאר בקצרה את הנושא המוצע למחקר הדוקטורט, ויצייין את שמות המנחה/ים;
2. קורות חיים;
3. עותק מגליון הציונים של התואר הראשון;
4. עותק מגליון הציונים של השנה הראשונה בלימודי התואר השני;
5. עותק של עבודה סמינריונית מחקרית שכתב המועמד במהלך לימודי התואר הראשון או השני;
6. חוות דעת בכתב מטעם ראש התכנית. חוות הדעת תועבר ישירות למזכירות המחלקה ולא באמצעות התלמיד;
7. מכתב המלצה מטעם המנחה. ההמלצה תועבר ישירות למזכירות המחלקה ולא באמצעות התלמיד;

ראש הוועדה ייבחן את מועמדות התלמיד, ואם יימצא אותה ראויה, יועבר התיק לדיון והחלטה בוועדה.

הוועדה תדון במועמדות התלמיד למסלול המשולב, ותחליט לגבי קבלתו למסלול. החלטת הוועדה תסתמך על (א) המסמכים המצויים בתיק המועמד; (ב) ראיון אישי עם המועמד.

הבהרה: קבלת מועמד למסלול המשולב בתום שנת הלימודים הראשונה תותנה בכך שממוצע הציונים הסופי של התלמיד (בתום השנה השנייה ללימודיו) יהיה מעל 90. הוועדה המחלקתית לתואר שלישי תוכל לבטל בדיעבד קבלה של מועמד אשר לא יעמוד בתנאי זה.

מועמדים לתואר שלישי - מקרים חריגים

1. מועמד בעל תואר שני ללא תזה, או מועמד בעל תואר שני עם תזה בציון הנמוך מ-86, שהתמחה בקרימינולוגיה או במקצועות קרובים, ומעונין בתואר שלישי בקרימינולוגיה, יהיה חייב להשלים תואר שני נוסף בקרימינולוגיה, בתכנית קרימינולוגיה לתואר שני, ובמסגרת זו יכתוב עבודת תזה. התלמיד יחויב במספר שעות מופחת לתואר, בהתאם להחלטת ראש התכנית, ויוכל להציג את מועמדותו לתואר שלישי בכפוף לעמידה בתנאים של המסלול הרגיל או המשולב שפורטו לעיל. במקרים שבהם יתרשם ראש התכנית שהמועמד הנ"ל עומד בתנאי הקבלה למסלול המשולב שפורטו לעיל, במסגרת לימודי התואר השני שלו במוסד האחר, יוכל המועמד להגיש בקשה לקבלה למסלול המשולב לדוקטורט מיד לאחר קבלתו ללימודים בתכנית קרימינולוגיה (במקום להמתין לתום שנת הלימודים הראשונה בתואר השני בתכנית קרימינולוגיה).
2. מועמד שהשלים תואר ראשון בקרימינולוגיה עם ממוצע ציונים של 86 ומעלה, השלים תואר שני עם תזה במקצוע קרוב אחר עם ציון תזה וממוצע ציונים שניהם של 86 ומעלה, ומבקש לחזור למחלקה לקרימינולוגיה לטובת תואר שלישי, יוכל לעשות זאת ללא לימודי השלמות.
3. מועמד שהשלים תואר ראשון בקרימינולוגיה עם ציון ממוצע נמוך מ-86, והשלים תואר שני עם תזה במקצוע קרוב אחר עם ציון ממוצע וציון תזה של 86 ומעלה, יחוייב בקורסי השלמה בהם יהיה עליו להשיג ציון ממוצע של 86 ומעלה. קורסי ההשלמה ייקבעו על ידי ראש הוועדה מתוך לימודי התואר השני במחלקה ויהיו בהיקף של עד 6 ש"ש.
4. מועמד מתאים (בעל תואר שני עם תזה) שאין לו אף תואר בקרימינולוגיה, אבל יש לו השכלה מתודולוגית מתאימה, יחוייב בהיקף של 8-14 ש"ש קורסי השלמה עפ"י שיקול דעת של ראש הוועדה והחלטתו. להלן רשימת קורסי ההשלמה: תיאוריות בקרימינולוגיה, תורת הענישה א', תורת הענישה ב', דיני עונשין, הסייגים לאחריות הפלילית, ויקטימולוגיה, סטייה חברתית, תוקפנות ואלימות, עבריינות נוער וטיוטרינג (הנחיה). על התלמיד להשיג בלימודיו אלו ממוצע ציונים של 86 ומעלה.